

**UCHWAŁA NR X/72/25
RADY GMINY CIELĄDZ**

z dnia 26 czerwca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Cielądz na lata 2025 - 2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Gminy Cielądz uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Cielądz na lata 2025 – 2030, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cielądz.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XLI/285/23 Rady Gminy Cielądz z dnia 11 maja 2023 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2027.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodnicząca Rady
Gminy

Malgorzata Rosa

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ
OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY CIELĄDZ
NA LATA 2025-2030**

Cielądz, 2025

Spis treści:

Strona

Wprowadzenie

I.	Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu.	3
II.	Definicje przemocy, rodzaje przemocy i jej skutki społeczne.	5
III.	Charakterystyka zjawiska przemocy w Gminie Cielądz	9
1.	Charakterystyka Gminy Cielądz.	9
2.	Diagnoza demograficzna.	10
3.	Zespół Interdyscyplinarny i „Niebieska Karta”.	10
4.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Cielądz	13
5.	Analiza SWOT.	16
IV.	Adresaci Programu.	19
V.	Zasoby instytucjonalne realizujące Program w Gminie Cielądz	19
VI.	Cele Programu.	20
1.	Cel główny.	20
2.	Cele szczegółowe.	20
VII.	Założenia Programu.	21
VIII.	Harmonogram realizacji Programu, przewidywane rezultaty, wskaźniki wykonanych działań	22
IX.	Monitorowanie i ewaluacja Programu.	29
X.	Źródła finansowania.	29

Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Dobrze funkcjonująca rodzina daje poczucie bezpieczeństwa i wzmacnia jej rozwój.

Zaburzone więzi rodzinne wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie człowieka, są jednym z podstawowych źródeł deficytów jednostki. Gdy w rodzinie występuje zjawisko przemocy, to ulega ona dezorganizacji, nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków stają się niezgodne z obowiązującymi normami prawnymi, społecznymi i moralnymi.

Przemoc narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przez przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich.

Przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) wprowadziły rozszerzenie kręgu *osób doznających przemocy domowej*, zwłaszcza o byłego małżonka, partnera lub innego członka rodziny niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc. Znowelizowane przepisy doprecyzowały pojęcia: ***osoba doznająca przemocy, osoba stosująca przemoc, świadek przemocy domowej*** w celu wyeliminowania poprzedniej nomenklatury (ofiara, sprawca), która miała charakter stygmatyzujący. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim – zarówno doznającym przemocy, jak i będących jej świadkami. Uznawani są oni jako *osoby doznające przemocy*.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się ***Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Cielądz na lata 2025 - 2030***, zwany dalej Programem.

Program ten zawiera formalne podstawy działania, nakreśla diagnozę zjawiska przemocy na terenie Gminy Cielądz, określa cel główny i cele szczegółowe, wymienia realizatorów i adresatów Programu. Wskazuje również spodziewane rezultaty oraz wskaźniki do ich mierzenia. Projekt opracowany został przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Cielądz. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Gminy

Cielądz planowany jest w perspektywie kilkuletniej. W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulec zmianom i udoskonaleń.

I. Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy domowej:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej(T. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (T. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (T.j. Dz. U. z 2025 r. poz.49);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn zm.);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn.zm.);
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (T.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (T.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (T.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 63 z późn.zm.);
9. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 25 lutego 1997r. Kodeks karny (T. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 383);
11. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (T.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 46 z późn. zm.).

Ponadto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2025-2030 jest spójny z Programami:

1. Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 ustanowionym Uchwałą Rady Ministrów Nr 205 z 15 listopada 2023 r. (M. P. z 2023 r., poz. 1232);
2. Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cielądz na lata 2023- 2030;
3. Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2025- 2027;
4. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Cielądz na lata 2025-2027.

Zgodnie z zapisem w art. 6 ust.2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (T. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy, w tym :

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony *osób doznających przemocy domowej*;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie *osobom doznającym przemocy domowej* miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

II. Definicje przemocy i rodzaje przemocy.

Efektywne zapobieganie przemocy domowej wymaga zdefiniowania zjawiska przemocy oraz zrozumienia negatywnych zjawisk, jakie ono za sobą niesie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej **przemoc domowa** definiowana jest jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste *osoby doznającej przemocy domowej*, w szczególności:

- a narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

- e istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. jest intencjonalna– działania *osoby stosującej przemoc* są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
2. występuje dysproporcja sił w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą -*osoba doświadczająca przemocy* jest słabsza, a *osoba stosująca przemoc* silniejsza;
3. narusza prawa i dobra osobiste– *osoba stosująca przemoc* wykorzystuje swoją przewagę, narusza prawa i godność drugiego człowieka (członka rodziny);
4. powoduje cierpienia i szkody – *osoby doznające przemocy domowej* doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Osoba doznająca przemocy, osoba stosująca przemoc i świadek przemocy.

Nowelizacja przepisów wprowadzona ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) doprecyzowała niezwykle istotne pojęcia z punktu widzenia przeciwdziałania przemocy domowej:

1. **Osoba doznająca przemocy domowej** – pojęcie obejmuje następujące osoby:
 - a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletniego

- *wobec których jest stosowana przemoc domowa;*

Przez **osobę doznającą przemocy domowej** należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej;

2. **Osoba stosująca przemoc domową** - należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec *osób doznających przemocy domowej*;
3. **Świadek przemocy domowej** – to osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Pojęcia te będą konsekwentnie stosowane w dalszej części Programu.

Rodzaje przemocy.

Przemoc domowa może przybierać różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. **przemoc fizyczna** – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie *osobie doznającej przemocy* bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
2. **przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w *osobie doznającej przemocy* strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
3. **przemoc seksualna**– to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
4. **przemoc ekonomiczna**– to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
5. **zaniedbanie** - to ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

Osoby doznające przemocy domowej często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki *osoba doznająca przemocy* postrzega samą siebie, *osobę stosującą przemoc* oraz innych ludzi.

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy:

1. **faza narastania napięcia**– jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której *osoba stosująca przemoc* jest stale napięta i poirytowana, zaś *osoba doznająca przemocy* obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury.
2. **faza ostrej przemocy**– jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. *Osoba doznająca przemocy* może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, *osoby doznające przemocy* wzywają Policję, szukają pomocy.
3. **faza miodowego miesiąca** - jest to trzecia faza, w której *osoba stosująca przemoc* wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. *Osoba stosująca przemoc* jest czuła,, troskliwa, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji *osoba doznająca przemocy* często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać *osobie stosującej przemoc* drugą szansę.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje *osobę doznającą przemocy* w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że *osobom doznającym przemocy* trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk), za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

1. usprawiedliwiające przemoc;
2. przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje;
3. przekonania izolujące *osobę doznającą przemocy*.

Skutki przemocy domowej.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

1. objawy fizyczne (m. in. sińce, obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia);
2. objawy emocjonalne (m. in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena);
3. objawy społeczne (m. in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
4. objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m. in. wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualną wykraczającą poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Przemoc domowa jest zjawiskiem bardzo trudnym do rozpoznania. Stanowi problem ukryty, o którym większość nie chce rozmawiać. Rozpatrywanie przemocy z punktu widzenia perspektywy prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej, wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a także podjęcia skoordynowanych działań wielu instytucji i osób zaangażowanych w rozwiązanie problemu przemocy.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w Gminie Cielądz.

1. Charakterystyka Gminy.

Gmina Cielądz jest gminą wiejską, typowo rolniczą, położoną we wschodniej części województwa łódzkiego w powiecie rawskim. Gmina Cielądz graniczy z gminami: Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Nowe Miasto n/Pilicą, Rzeczyca, Czerniewice.

Siedzibą gminy jest miejscowość Cielądz – oddalona jest ok. 12 km od Rawy Mazowieckiej.

Odległość Gminy Cielądz od wybranych miast wynosi:

- miasto na prawach powiatu Rawa Mazowiecka – ok. 12 km
- Skierniewice - ok. 35 km
- Tomaszów Mazowiecki – ok. 40 km
- Mszczonów – ok. 40 km
- miasto na prawach powiatu Warszawa – ok. 90 km
- miasto na prawach powiatu Łódź – ok. 75 km.

Położenie Gminy sprawia, iż znajduje się ona w bliskim obszarze oddziaływania miasta Rawa Mazowiecka oraz aglomeracji łódzkiej i warszawskiej.

Powierzchnia gminy Cielądz wynosi 93,88 km² i obejmuje 18 sołectw.

Na terenie gminy Cielądz znajdują się:

- 2 szkoły podstawowe (Cielądz, Sierzchowy);
- 2 punkty przedszkolne (Cielądz, Sierzchowy);
- 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej (Cielądz, Sierzchowy);
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cielądzu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cielądzu;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Gminny Dom Kultury w Cielądzu;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Cielądzu.

Na terenie Gminy Cielądz funkcjonują 2 parafie jednego wyznania. Działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cielądzu.

2. Diagnoza demograficzna.

Gminę Cielądz zamieszkuje 3978 mieszkańców (dane na dzień 31.12.2024 r.).

Tabela nr 1: Osoby zamieszkałe na terenie Gminy Cielądz.

Rok	2023	2024
Kobiety	1982	1983
Mężczyźni	2016	1995
Ogółem	3998	3978
Dzieci	824	838
Osoby starsze	976	971

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Cielądzu na dzień 31.12.2024r.

Z analizy demograficznej wynika, że stale zmniejsza się liczba osób zamieszkałych na terenie gminy Cielądz. Kobiet jest mniej niż mężczyzn, w ostatnich latach nastąpił wzrost liczby dzieci oraz zmniejsza się liczba osób starszych i zmniejsza się liczba mężczyzn.

Zespół Interdyscyplinarny.

W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej Wójt Gminy Cielądz Zarządzeniem nr 74/2023 z dnia 6 listopada 2023 roku powołał nowy Zespół Interdyscyplinarny działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Cielądz zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535).

W skład Zespołu powołani zostali przedstawiciele:

- ✓ Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu,
- ✓ Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cielądzu,
- ✓ Policji,
- ✓ placówek oświatowych,
- ✓ ochrony zdrowia,
- ✓ Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej
- ✓ organizacji pozarządowej.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie regulaminu określającego szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych, który sam opracowuje. Posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na 2 miesiące. Na posiedzeniach omawiane są m.in. plany pomocy dla rodzin w celu efektywnego współdziałania instytucji przy rozwiązywaniu problemów i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zespół zajmuje się również oceną sytuacji problemowej osób indywidualnych, rodzin, grup problemowych lub środowisk znajdujących się w sytuacji kryzysowej wypracowując sposoby postępowania, które będą miały na celu przywrócenie integracyjności rodzin i środowisk zagrożonych dysfunkcjami.

Obsługę administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cielądzu. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dodatkowo w ramach swoich obowiązków zawodowych.

Procedura „Niebieskiej Karty” .

Procedura „Niebieskiej karty” to skoordynowany system pomocy dla *osób doznających przemocy domowej*. Jest to strategia działania wobec przemocy domowej, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. Procedura interwencji w środowisku nie wymaga zgody *osoby doznającej przemocy domowej* ani *osoby stosującej przemoc domową*.

Osobą wszczynającą procedurę „Niebieskiej Karty” w szczególności może być: policjant, pracownik socjalny, lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, nauczyciel, psycholog szkolny, kurator sądowy, gdy w toku swych czynności zawodowych, służbowych uzna, iż stosowana jest przemoc lub

w wyniku zgłoszenia dokonanego przez *osobę doznającą przemocy domowej* lub *świadka przemocy domowej*.

„Niebieska Karta” wpływa do Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe do pracy z rodziną. W toku prowadzonych działań sporządzane są wnioski do Sądu lub w przypadku braku zasadności podejmowania działań lub ustania przemocy następuje zakończenie procedury. Zgodne ze znowelizowanymi przepisami wobec osób uczestniczących w procedurze „Niebieskiej Karty” obowiązkowe są działania monitorujące przez okres 9 miesięcy po zakończeniu procedury. Są one prowadzone przez grupę diagnostyczno-pomocową i polegają w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób, wobec których była prowadzona procedura.

Celem realizacji procedury „Niebieskiej Karty” jest dobro i bezpieczeństwo *osób doznających przemocy domowej*, ale także skuteczna współpraca przedstawicieli różnych instytucji, które są zobowiązane do reagowania w przypadku wystąpienia przemocy domowej.

Tabela nr 2: Liczba „Niebieskich Kart” w Gminie Cielądz.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba Niebieskich Kart wszczętych , w tym:	4	5	4
przez GOPS	-	-	-
przez POLICJĘ	4	5	4
Liczba Niebieskich Kart zakończonych	5	5	7
Liczba Niebieskich Kart prowadzonych	8	5	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu na dzień 31.12.2024r.

W 2024 roku nastąpił spadek wszczynanych nowych „Niebieskich Kart”. W latach 2022 i 2023 zakończono aż 10 procedur, co było wynikiem skutecznego działania grup diagnostyczno-pomocowych i pozytywnych zmian w środowiskach dotkniętych przemocą. Wszystkie procedury zakończone zostały z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego jej stosowania.

3. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Cielądz.

Tabela nr 3: Osoby stosujące przemoc.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
kobiety	0	0	0
mężczyźni	8	5	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu na dzień 31.12.2024r.

Z analizy danych statystycznych wynika, że osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety, natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej.

W ostatnich latach nie stwierdzono w Gminie Cielądz przypadków stosowania przemocy wobec dzieci. Jednakże przedstawiciele instytucji – pracownicy socjalni, asystent rodziny, dyrektorzy szkół z terenu Gminy Cielądz oraz nauczyciele nieprzerwanie prowadzą monitoring sytuacji i funkcjonowania dzieci z rodzin narażonych na występowanie negatywnych zjawisk pod kątem występowania przemocy.

Tabela nr 4: Liczba rodzin i osób w rodzinach dotkniętych przemocą domową w Gminie Cielądz.

Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury Niebieskiej Karty, w tym:	2022	2023	2024
ze względu na przemoc psychiczną	5	3	1
ze względu na przemoc fizyczną	3	2	5
ze względu na przemoc seksualną	0	0	0
ze względu na przemoc ekonomiczną	0	0	0
Liczba osób w rodzinach dotkniętych przemocą, w tym:			
kobiety	8	6	5
mężczyźni	0	1	1
dzieci	0	6	6
osoby starsze	0	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu na dzień 31.12.2024r.

Głównym rodzajem przemocy będącym przyczyną rozpoczęcia procedury „Niebieskiej Karty” w Gminie Cielądz jest przemoc fizyczna, rzadziej psychiczna. Żadna z ofiar nie zgłosiła przemocy

seksualnej, ani przemocy ekonomicznej. Obserwujemy spadek liczby rodzin, w których występuje przemoc. Negatywnym zjawiskiem jest duża liczba dzieci w rodzinach przemocowych.

Spadek liczby Niebieskich Kart od roku 2022 jest bardzo pozytywnym zjawiskiem. Z drugiej strony rodzą się jednak obawy i wątpliwości odnośnie występowania przypadków przemocy ukrytej, o których *osoby doznające przemocy domowej*, jak i *świadkowie przemocy domowej* nie chcą mówić i reagować.

Przestępstwa i zatrzymania z powodu stosowania przemocy domowej.

Z danych uzyskanych z policji wynika, iż w ostatnich latach prowadzone były postępowania z zakresu przemocy domowej, o znęcanie i groźby karalne.

Tabela nr 5: Liczba prowadzonych przez policję postępowań z powodu stosowania przemocy.

Postępowania z zakresu przemocy domowej /o znęcanie i groźby karalne/		
2022	2023	2024
5	4	4

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej.

Policjant ma prawo wydać nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. W języku ustawy nakaz określany jest jako „nakaz i zakaz”. Sankcję policjant może zastosować wobec *osoby stosującej przemoc domową* w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia *osoby doznającej przemocy*. Policjant w nakazie i zakazie wskazuje obszar lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą *osoba stosująca przemoc domową* jest obowiązana zachować. Zasady te stosuje się do każdego lokalu służącego zaspokajaniu bieżących potrzeb mieszkaniowych niezależnie od statusu własnościowego.

Tabela nr 6: Liczba nakazu opuszczenia mieszkania/zakazu zbliżania wobec sprawców przemocy.

Liczba wydanych nakazów opuszczenia domu/zakazów zbliżania wobec sprawców przemocy.		
2022	2023	2024
1	0 w tym wydane przez: policję – 1 sąd - 0	0

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej.

Z danych uzyskanych z policji wynika, iż w roku 2022 zatrzymano 1 osobę z powodu podejrzenia stosowania przemocy domowej. W roku 2024 nie odnotowano takich przypadków.

Świadczenie pomocy instytucjonalnej dla osób potrzebujących w Gminie Cielądz.

Z danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu wynika, iż z różnych form pomocy i wsparcia w roku 2024 korzystało 134 osoby w 90 rodzinach. 5 rodzin w tym 16 dzieci objętych jest wsparciem asystenta rodziny. 3 osoby niepełnosprawne korzystały w 2024 roku z usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cielądzu prowadziła rozmowy motywujące z 9 osobami nadużywającymi alkoholu, kładąc szczególny nacisk na możliwość wystąpienia zjawiska przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym. W wielu przypadkach przemoc jest związana z nietrzeźwością sprawców, alkohol osłabia racjonalną kontrolę nad zachowaniem i nasila gotowość do reagowania złością, jest źródłem dodatkowych stresów i frustracji.

Środowiska dotknięte przemocą domową korzystają z Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemami alkoholu i kryzysu w rodzinie. Konsultant psycholog oraz pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu udzielają informacji i porad na temat przemocy, uzależnienia od alkoholu, podejmowania leczenia, prowadzone były rozmowy uświadamiające oraz indywidualne zajęcia motywacyjno-edukacyjne. Podejmowane próby oddziaływania na sprawców zmierzają do uczenia ich samokontroli i wyzwolenia z pod wpływu nałogowej agresywności.

Z pomocy Punktu Konsultacyjnego mogą korzystać mieszkańcy Gminy Cielądz w każdy wtorek w godzinach 15.30 - 17.30. Pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu ustala terminy spotkań i konsultuje sprawy zgłaszających się z dyżurującym psychologiem. Oprócz indywidualnych spotkań prowadzone są również rozmowy telefoniczne z psychologiem.

Systematycznie z pomocy psychologa chętniej korzystają kobiety, osoby *doznające przemocy domowej*. Natomiast mężczyźni z pomocy korzystają niechętnie, najczęściej nie z własnej inicjatywy, ale zobligowani przez instytucje np. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z ogólnej liczby porad około 20% dotyczy przemocy. 44% osób korzystających ze wsparcia to osoby uzależnione od alkoholu, natomiast 20 % osób to osoby z rodzin z problemem przemocy.

W ramach współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej mieszkańcy Gminy Cielądz mają możliwość skorzystania ze wsparcia w grupowej i indywidualnej pracy z psychologiem, porad prawnych.

W celach profilaktycznych, edukacyjnych oraz uświadamiania zagrożenia różnymi formami stosowania przemocy, na terenie Gminy Cielądz prowadzone są warsztaty, pogadanki, programy i konkursy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży o tematyce przemocy, jak również alkoholizmu i narkomanii. Działania podejmowane są indywidualnie przez jednostki oświatowe, jak również cyklicznie we współpracy szkół podstawowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cielądzu.

Należy założyć, że liczby zawarte w diagnozie środowiska lokalnego nie odzwierciedlają skali zjawiska przemocy w Gminie Cielądz. Osoby doświadczające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania. Również osoby z najbliższej rodziny, sąsiedzi, znajomi rzadko zgłaszają przemoc do odpowiednich instytucji. Związane jest to często z brakiem wiedzy na temat zachowań ofiar i świadków (zwłaszcza w przypadku dzieci). Bardzo często środowisko oskarża samą ofiarę za tzw. „prowokowanie sprawy” lub bierność. Problem przemocy rodzinnej ma wiele aspektów i dlatego służby i instytucje, powinny zajmować się nim w sposób interdyscyplinarny.

5. Analiza SWOT.

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii i programów jest analiza SWOT. Polega ona na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

Tabela nr 7: Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
❖ zasoby instytucjonalne z obszaru przeciwdziałania przemocy; ❖ kompetencje osób wykonujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy; ❖ dobra współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy; ❖ regularna diagnoza i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Cielądz; dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych, dzielnicowego; ❖ zasoby do prowadzenia działalności edukacyjno-informacyjnej; ❖ uświadamianie osób uwikłanych w przemoc i świadków przemocy domowej o konieczności reagowania i szukania pomocy; ❖ praca z osobami/rodzinami doświadczającymi przemocy domowej i wskazywanie możliwości skorzystania z pomocy i wsparcia;	❖ niedostateczna wiedza przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej o wzajemnych kompetencjach, zapleczu; ❖ niskie zaangażowanie organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy; ❖ znaczny odsetek dorosłych mieszkańców – świadków przemocy domowej niereagujących na przemoc znających w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej; ❖ brak lub ograniczone środki finansowe na prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej; ❖ panujące w społeczeństwie stereotypy na temat przemocy, strach przed odejściem od sprawcy z uwagi trudną sytuację materialną – brak pomocy ze strony państwa; ❖ brak psychoterapeutów oraz terapeutów rodzin, psychologów dziecięcych i trudny dostęp do specjalistów, zbyt długie terminy;
SZANSE	ZAGROŻENIA
❖ zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą; ❖ ogólnopolskie kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczącej problemu przemocy domowej adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem osób doświadczających przemocy i świadków przemocy domowej;	❖ brak lub ograniczone środki finansowe na realizację zadań; ❖ bierność świadków przemocy domowej; ❖ negatywne wzorce zachowań społecznych; ❖ problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach;

❖ wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy oraz rosnąca liczba osób objętych działaniami realizowanymi w ramach procedury „Niebieskiej Karty”;

❖ dostęp społeczeństwa do Internetu, mediów społecznościowych, forów treści antyprzemocowych, anonimowego uzyskania pomocy;

❖ stosowanie przez ZI środka przymusu w stosunku do *osób stosujących przemoc* w celu ich udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym lub korekcyjno-edukacyjnym polegającym na złożeniu zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia art. 66c Kodeks Wykroczeń w przypadku nierealizowania przez nich programów;

❖ dostęp do konferencji, sympozjów, kursów, szkoleń i publikacji, które wpływają na zwiększenie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;

❖ zaangażowanie osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, przychylność władz samorządowych, gotowość do współpracy służb i instytucji;

❖ mała wiedza społeczna na temat funkcjonowania placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym;

❖ stereotypy wizerunku *osoby doznającej przemocy*;

❖ większa ilość rodzin w których pojawiają się problemy opiekuńczo-wychowawcze;

❖ wzrost przemocy w komunikacji społecznej oraz mediach (Internet, TV, gry komputerowe itp.);

❖ brak doświadczenia i trudy dostęp do miejsc oferujących możliwość udziału w programach;

❖ brak lub ograniczone środki finansowe na szkolenia dla osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy;

❖ brak czasu wynikający z wykonywania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy jako dodatkowych obowiązków;

❖ brak czynnika motywującego w postaci gratyfikacji finansowej dla osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy;

❖ zbyt rozbudowana sprawozdawczość i sformalizowanie pracy, pochłaniające zbyt wiele czasu osobom powołanym do pomagania;

Źródło: opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu.

IV. Adresaci Programu.

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Cielądz, a w szczególności:

1. *osób doznających przemocy domowej;*
2. *osób stosujących przemoc domową;*
3. *świadków przemocy domowej;*
4. rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej;
5. przedstawicieli instytucji i służb pracujących z dziećmi oraz na rzecz pomocy domowej;
6. przedstawicieli władz lokalnych oraz środowiska lokalnego.

V. Zasoby instytucjonalne do realizacji Programu.

Gmina Cielądz realizuje zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne i kadrowe, jak również dostępne na terenie powiatu rawskiego, a są to :

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cielądzu (GOPS);
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Cielądzu (ZI);
- Komenda Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej (Policja);
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cielądzu (GKRPA);
- Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i rodzin w kryzysie w Cielądzu;
- Rawskie Stowarzyszenie Abstynenckie „SZANSA” w Rawie Mazowieckiej;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej (PCPR);
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej;
- Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej;
- Prokuratura Rejonowa w Rawie Mazowieckiej;
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Cielądz;
- Przychodnia NZOZ „Wita Med” w Sierzchowach;
- Przychodnia NZOZ Tadeusz Musiał w Cielądzu.
- Urząd Gminy w Cielądzu;
- Gminny Dom Kultury w Cielądzu;
- Sołtysi i rady sołeckie oraz radni.

Zaangażowanie, profesjonalizm, znajomość lokalnego środowiska oraz gotowość służb do podejmowania działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej zapewnia wykonywanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej na jak najwyższym poziomie przy zastosowaniu dostępnych sił, metod i środków.

VI. Cele Programu.

1. Cel główny Programu.

Przeciwdziałanie przemocy domowej, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrony ofiar przemocy domowej w Gminie Cielądz.

2. Cele szczegółowe Programu.

2.1. Cel szczegółowy 1:

Zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy domowej poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy domowej – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

2.2. Cel szczegółowy 2:

Wspieranie i pomoc dla osób doznających przemocy domowej, zmniejszenie negatywnych następstw dla osób doznających przemocy i świadków przemocy domowej poprzez zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej.

2.3. Cel szczegółowy 3:

Powstrzymywanie osób stosujących przemoc domową, zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

2.4. Cel szczegółowy 4:

Poprawa skuteczności i efektywności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy domowej, podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

VII. Założenia programu.

Realizacja celów Programu zakłada:

1. uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy domowej;
2. zapewnienie *osobom doznającym przemocy* bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy;
3. promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
4. edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy domowej;
5. działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

VIII. Harmonogram realizacji Programu, przewidywane rezultaty, wskaźniki wykonanych działań.

Cel szczegółowy 1:

Zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy domowej poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy domowej – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałanie przemocy domowej.

Działania	Realizator	Termin realizacji	Przewidywane rezultaty	Wskaźniki
Stałe aktualizowanie bazy danych osób i instytucji udzielających pomocy w zakresie przemocy i udostępnianie społeczności.	❖ GOPS	2025-2030	✓ posiadanie aktualnych baz danych o instytucjach świadczących pomoc w zakresie przemocy; ✓ możliwość szybkiego udostępniania informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy osobom potrzebującym;	➤ liczba materiałów informacyjnych; ➤ liczba miejsc umieszczenia stałej informacji dotyczącej oferty pomocowej;
Rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych form pomocy dla <i>osób doznających przemocy</i> i <i>osób stosujących przemoc</i> poprzez stronę internetową, środki komunikacji elektronicznej i tradycyjnej, a także plakaty i broszury.	❖ ZI ❖ GOPS	2025-2030	✓ podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy, obalanie mitów, stereotypów; ✓ podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy dotyczącej oferty pomocowej w sytuacji występowania przemocy dostępnej na terenie gminy;	✓ liczba udostępnionych treści; ✓ liczba udostępnionych broszur i ulotek;
Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej: ✓ zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w celu monitorowania zjawiska przemocy domowej.	❖ ZI ❖ GOPS ❖ GKRPA ❖ placówki oświatowe ❖ placówki ochrony zdrowia	2025-2030	✓ posiadanie aktualnych danych o środowiskach dotkniętych przemocą; ✓ posiadanie aktualnych danych o osobach zagrożonych przemocą; ✓ monitorowanie środowisk, w których problem przemocy ustał;	✓ liczba rodzin z problemem przemocy; ✓ liczba rodzin zagrożonych problemem przemocy; ✓ liczba rodzin, które uporały się z problemem przemocy;
Prowadzenie zajęć informacyjno-edukacyjnych, w formie pogadarek, konkursów z zakresu profilaktyki przemocy dla dzieci i młodzieży -	❖ GOPS ❖ ZI ❖ GKRPA	2025-2030	✓ wiedza na temat form i rodzajów przemocy; ✓ podniesienie poziomu wiedzy	✓ liczba przeprowadzonych zajęć edukacyjnych i liczba uczestników;

uczniów szkół z terenu Gminy Cielądz. Upowszechnianie wśród uczniów informacji gdzie szukać pomocy w przypadku występowania przemocy. Upowszechnianie wiedzy na temat form i rodzajów przemocy, sposobów reagowania na przemoc.	❖ placówki oświatowe ❖ Policja		dotyczącej sposobów i metod reagowania na przemoc; ✓ umiejętność radzenia sobie w sytuacjach związanych z przemocą wśród uczniów i młodzieży;	✓ liczba zorganizowanych konkursów i liczba uczestników; ✓ liczba udostępnionych informacji;
Edukacja dorosłych członków społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy i sposobów przeciwdziałania przemocy poprzez m.in.: ✓ udział w kampaniach ogólnopolskich; ✓ dystrybucja ulotek informacyjnych na temat przemocy i jej skutków; ✓ wywiadówki, pogadanki, wykłady profilaktyczne dla rodziców; ✓ dystrybucja gminnego informatora o miejscach szukania pomocy wśród mieszkańców Gminy Cielądz; ✓ upowszechnianie informacji o błędnych stereotypach, negatywnych postawach i potrzebie reagowania na przemoc; ✓ uświadamianie mieszkańców o realnych możliwościach uzyskania wsparcia przez ofiary przemocy; ✓ upowszechnianie mieszkańcom informacji o ogólnokrajowym dostępie do uzyskania wsparcia i pomocy, telefonu zaufania.	❖ GOPS ❖ GKRPA ❖ placówki oświatowe	2025-2030	✓ wiedza na temat form i rodzajów przemocy wśród dorosłych mieszkańców; ✓ podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej sposobów i metod reagowania na przemoc; ✓ umiejętność postępowania w sytuacjach związanych z przemocą osób dorosłych; ✓ informacje o błędnych stereotypach, postawach; ✓ świadomość potrzeby reagowania na przemoc wśród dorosłych; ✓ świadomość o dostępności środków wsparcia osób uwikłanych w przemoc;	✓ liczba przeprowadzonych kampanii i liczba uczestników; ✓ liczba zorganizowanych wywiadówek, pogadanek, wykładów i liczba uczestników; ✓ liczba udostępnionych informacji;

Cel szczegółowy 2:

Wspieranie i pomoc dla osób doświadczających przemocy domowej, zmniejszenie negatywnych następstw dla osób stosujących przemoc i świadków przemocy domowej poprzez zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony osób doświadczających przemocy domowej.

Działania	Realizator	Termin realizacji	Przewidywane rezultaty	Wskaźniki
Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Cielądz.	❖ Wójt Gminy Cielądz ❖ Przewodniczący ZI	2025-2030	✓ skuteczniejsza ochrona osób doświadczających przemocy; ✓ podnoszenie standardów dla poszczególnych usług i świadczeń; ✓ uszczegółowienie zadań i usług wykonywanych przez poszczególnych realizatorów Programu; ✓ wzrost koncentracji działań wobec osób/rodzin uwikłanych w przemoc;	➤ liczba odbytych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego; ➤ liczba instytucji, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego; ➤ liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych; ➤ liczba osób/rodzin objętych działaniami interdyscyplinarnych grup diagnostyczno-pomocowych; ➤ liczba udzielonych informacji, porad i konsultacji udzielanych ofiarom przemocy; ➤ liczba wdrożeń procedury „Niebieskiej Karty”;
Podejmowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”: ✓ praca z rodzinami doświadczającymi przemocy;	❖ Członkowie ZI ❖ Policja	2025-2030	✓ ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej; ✓ świadomość społeczna dotycząca skuteczności pomocy wynikającej z procedury „Niebieskiej Karty”;	➤ liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”; ➤ liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych; ➤ liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych;

✓monitorowanie środowisk dotkniętych przemocą.				➤liczba zakończonych „Niebieskich Kart”; ➤liczba monitorowanych środowisk po zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty”;
Prowadzenie pracy socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy lub zagrożonymi wystąpieniem przemocy oraz monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w przemoc.	❖ GOPS	2025-2030	✓zwiększenie świadomości osób doświadczających przemocy i świadków przemocy domowej o możliwości wyjścia z kryzysu przemocy; ✓świadomość możliwości uzyskania wsparcia ze strony pracowników socjalnych;	➤liczba osób objętych pracą socjalną;
Pomoc materialna dla osób/rodzin doświadczających przemocy lub zagrożonych występowaniem przemocy.	❖ GOPS ❖ PCPR	2025-2030	✓zwiększenie świadomości osób doświadczających przemocy o realnej możliwości uzyskania pomocy materialnej; ✓świadomość możliwości uzyskania wsparcia ze strony instytucji pomocy społecznej w usamodzielnieniu;	➤liczba osób, którym udzielono pomocy materialnej; ➤liczba przyznanych świadczeń;
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy miejsc w ośrodkach wsparcia.	❖ GOPS ❖ ZI	2025-2030	✓zapewnienie bezpiecznych warunków dla osób doświadczających przemocy domowej;	➤liczba osób/rodzin korzystających z miejsc w ośrodku wsparcia;
Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne i medyczne.	❖ GOPS ❖ Punkt Konsultacyjny ❖ placówki oświatowe ❖ NZOZ	Praca ciągła	✓bieżący i prosty dostęp osób doświadczających przemocy, osób stosujących przemoc i świadków przemocy domowej do fachowej i profesjonalnej pomocy;	➤liczba osób korzystających z porad specjalistycznych; ➤liczba udzielonych porad;

Cel szczegółowy 3:

Powstrzymywanie osób stosujących przemoc, zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc – zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Działania	Realizator	Termin realizacji	Przewidywane rezultaty	Wskaźniki
Interwencja i podjęcie działań przez służby z uwagi na podejrzenie przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.	❖ GOPS ❖ Policja	2025-2030	✓ zwiększenie skuteczności podejmowanych działań przez Zespół Interdyscyplinarny działający wobec <i>osób stosujących przemoc domową</i> ; ✓ poprawa współpracy instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, wzrost zaufania między instytucjami;	➤ liczba wszczętych procedur "Niebieskiej Karty"; ➤ liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; ➤ liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową; ➤ liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia; ➤ liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania; ➤ liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”;
Działania korekcyjne wobec <i>osób stosujących przemoc</i> , w tym nadużywających alkoholu : m.in. poprzez kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.	❖ GOPS ❖ Punkt Konsultacyjny ❖ ZI	2025-2030	✓ pozytywne oddziaływanie na <i>osoby stosujące przemoc domową</i> , zmiana negatywnych zachowań; ✓ wzrost zaufania do dostępności i skuteczności oferowanych możliwości pomocowych;	➤ liczba wydanych skierowań do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych; ➤ liczba uczestników, którzy udział w programie; ➤ liczba osób, które ukończyły program; ➤ liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia o którym mowa w art.

				66c ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeksu Wykroczeń; ➤ liczba powtórnych interwencji w związku z przemocą domową (policja i inne instytucje); ➤ liczba osób nadużywających alkoholu, których sprawę skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ liczba rodzin, w których udało się rozwiązać problem przemocy domowej na tyle, aby umożliwić rodzinom prawidłowe funkcjonowanie.
Działania wobec <i>osób stosujących przemoc</i> za pomocą dostępnych instrumentów prawnych i karnych: ✓ izolowanie <i>osób stosujących przemoc</i>; ✓ prowadzenie postępowań; ✓ zakaz/nakaz opuszczenia mieszkania/zakaz zbliżania kontaktowania się z <i>osobami doznającymi przemocy</i>.	❖ Policja ❖ Prokuratura ❖ Sąd	Praca ciągła	✓ pozytywne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc, zmiana negatywnych zachowań; ✓ wzrost świadomości konsekwencji stosowania przemocy;	➤ liczba wydanych środków zapobiegawczych w postaci zakazu zbliżania i nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania; ➤ liczba zakazów kontaktowania się; ➤ liczba wniosków o ukaranie;

Cel szczegółowy 4:

Poprawa skuteczności i efektywności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy domowej, podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania	Realizator	Termin realizacji	Przewidywane rezultaty	Wskaźniki
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i doskonalenie umiejętności, szkolenia przedstawicieli jednostek realizujących zadania w obszarze przemocy domowej.	❖ ZI ❖ GOPS ❖ Wójt Gminy Cielądz	2025-2030	✓podniesienie kompetencji zawodowych osób zajmujących się bezpośrednio pracą z <i>osobami doznającymi przemocy, osobami stosującymi przemoc i świadkami przemocy</i> ; ✓podniesienie jakości realizowanych zadań przez poszczególne podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej; ✓dbanie o jakość współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej; ✓podniesienie skuteczności podejmowanych działań;	➤liczba przeprowadzonych szkoleń; ➤liczba uczestników szkoleń; ➤liczba grup objętych szkoleniami.

IX. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Cielądz na lata 2025 - 2030 jest dokumentem otwartym i długofalowym. Monitoring oraz ewaluacja Programu będą towarzyszyły bieżącej realizacji jego założeń. Monitoring pozwoli sprawdzić, czy zaplanowane działania są wdrażane w założony sposób. Przedmiotem ewaluacji będzie przede wszystkim ocena skuteczności podejmowanych działań oraz ocena czy Program osiąga założone cele i rezultaty w oparciu o analizę przyjętych wskaźników. Regularna weryfikacja stanu realizacji poszczególnych zadań pozwoli uchwycić różnice pomiędzy przyjętym planem a jego faktycznym wykonaniem. Analizie podlegać będą informacje o charakterze zarówno ilościowym jak i jakościowym w celu odpowiedzi na pytania: co , kiedy i jak zostało wykonane.

Bieżącą oceną Programu prowadzić będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu, w oparciu o dane od podmiotów zaangażowanych w jego realizację (raz do roku).

Wskaźniki osiągnięcia celów będą mierzone systematycznie w okresach rocznych. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cielądzu do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Cielądz sprawozdanie z realizacji Programu. Ostateczne efekty realizacji Programu zostaną podsumowane w 2031 roku po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji.

X. Źródła finansowania.

Finansowanie realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Cielądz dokonywać się będzie w różnych formach i z wielu źródeł. Zakres realizacji poszczególnych działań programowych w kolejnych latach będzie ściśle uzależniony od możliwości finansowych Gminy Cielądz, wysokości dotacji przyznanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz możliwości budżetowych innych podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cielądzu.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Cielądz finansowany będzie ze środków:

1. budżetu Gminy Cielądz, w szczególności w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Cielądz oraz środków na te zadania przewidzianych w planach finansowych jednostek organizacyjnych Gminy Cielądz;
2. budżetu państwa;

3. środków pozabudżetowych.

W roku 2025 w budżecie Gminy Cielądz zaplanowano:

- Dział 852 Rozdział 85205 – 9.000,00 zł.

Uprawnione jednostki na zaplanowane w Programie działania aplikować mogą o środki zewnętrzne na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Uzasadnienie

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony
Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Cielądz na lata 2025-2030

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w ramach tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Aktualnie na terenie Gminy obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027, zwany dalej „Programem”, przyjęty uchwałą nr XLI/285/23 Rady Gminy Cielądz z dnia 11 maja 2023 r.

W związku z nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz.535), konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Cielądz ww. Programu.

Program stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwięzionych w przemoc domową.

Program zawiera charakterystykę przemocy domowej jako zjawiska społecznego, wykaz celów, zadań i kierunków Programu, jego adresatów oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań.

Wobec powyższego podjęcie nowej uchwały w tym zakresie jest zasadne